

Γιατί οι Αφγανοί μεταναστεύουν από το Ιράν στην Ευρώπη

Της **ΜΑΧΝΤΙΕ ΧΟΣΣΑΪΝΙ**

Πολλοί μπορεί να αναρωτιούνται γιατί τόσοι Αφγανοί που ζούσαν για χρόνια στο Ιράν φεύγουν από εκεί και πάνε στην Ευρώπη. Ο κόσμος θεωρεί ότι το Ιράν είναι μια ασφαλής χώρα και αυτό είναι αλήθεια, αλλά όχι αν είσαι Αφγανός. Δεν υπάρχει πόλεμος στο Ιράν, αλλά οι Αφγανοί που ζουν εκεί βιώνουν τον δικό τους ψυχολογικό και φραστικό πόλεμο.

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Ιράν, αλλά ακόμα με φωνάζουν «Αφγανή» και όταν πάω στην πατρίδα μου με φωνάζουν «Ιρανή», επειδή δεν μοιάζω με Αφγανή. Είμαι «εξωγήινη» και στις δύο χώρες και δεν αντέχω που με αντιμετωπίζουν σαν να μην έχω καμία ταυτότητα. Είναι θλιβερό αν δεν μπορείς να πεις πού ανήκεις. Αναρωτιέμαι ποιος φταίει που δεν έχω ταυτότητα. Ποιος είναι ο υπεύθυνος; Μήπως οι γονείς μου; Ή μήπως αυτοί που κυβερνούν το Ιράν; Δεν ξέρω.

Λυπάμαι πάρα πολύ για τη μητέρα μου. Γεννήθηκε στο Αφγανιστάν και μεγάλωσε στο Ιράν και τώρα για το καλό των παιδιών της είναι αναγκασμένη να περάσει το υπόλοιπο της ζωής της στην Ευρώπη. Η μητέρα μου έχει ζήσει την εμπειρία της μετανάστευσης. Αφησε το σπίτι της και πήγε σε άλλη χώρα, όταν ήταν μόλις 17 ετών. Όταν ο στρατός της πρώην Σοβιετικής Ένωσης επιτέθηκε στο Αφγανιστάν το 1980, η μητέρα μου ακολούθησε την οικογένειά της που βρήκε καταφύγιο στο Ιράν. Δεν έχει τίποτα που να της θυμίζει την παιδική της ηλικία, ήταν μακριά από την πατρίδα, τους φίλους της, το σχολείο, τους γονείς της για πολλά χρόνια. Πέρασε την περισσότερη ζωή της στο Ιράν, αλλά ποτέ δεν είχε κάποιο έγγραφο που να αποδεικνύει ότι το Ιράν θα ήταν για πάντα το σπίτι της. Ζούσε συνεχώς με το φόβο της απέλασης πίσω στο Αφγανιστάν.

Η ζωή στο Ιράν μπορεί να ήταν άνετη, αλλά όχι και ειρηνική. Ζούσαμε μες στο άγχος και το φόβο. Ήταν τόσο δύσκολο για τα παιδιά απ' το Αφγανιστάν να τα δεχτούν σε σχολείο στο Ιράν. Κάθε χρόνο έπρεπε να περάσουμε από χίλια κύματα στο υπουργείο Παιδείας στο Ιράν. Θυμάμαι ότι ήταν η πιο δύσκολη περίοδος του χρόνου για τον πατέρα μου, γιατί έπρεπε να πάει πολλές φορές στο υπουργείο και να σταθεί στην ουρά για ώρες, αφού οι υπάλληλοι συνήθιζαν να λένε: «Δεν μας έχουν επιτρέψει ακόμα να κάνουμε εγγραφές σε παιδιά Αφγανών γι' αυτή τη χρονιά, γι' αυτό πρέπει να έχετε υπομονή», και το ίδιο συνέβαινε κάθε χρόνο. Δεν ξέραμε αν εκείνη τη χρονιά θα πηγαίναμε στο σχολείο ή όχι. Φαντάσου πόσο δύσκολο είναι για ένα παιδί Δημοτικού να βρίσκεται σε κατάσταση αβεβαιότητας για ένα μήνα το χρόνο για να αν θα πάει σχολείο. Επιπλέον, κοστίζει πολύ για κάθε παιδί από το Αφγανιστάν να πάει στο σχολείο. Πολλά παιδιά δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να πάνε...

Επίσης, μόνο και μόνο επειδή ήμασταν Αφγανοί, δεν μπορούσαμε να συνεχίσουμε την εκπαίδευσή μας μετά το Λύκειο. Ούτε μας επιτρεπόταν να συμμετάσχουμε σε εκπαιδευτικές και αθλητικές Ολυμπιάδες. Αν θέλαμε να ταξιδέψουμε μέσα στο Ιράν, χρειάζομασταν συγκεκριμένη άδεια, η οποία είχε ισχύ μόλις 10 ημέρες, και επίσης υπήρχαν πόλεις που ήταν απαγορευμένες για τους Αφγανούς. Η υπομονή ήταν το πιο χρήσιμο μάθημα που μπορούσε να διδάξει μια Αφγανή μητέρα στα παιδιά της.

Κάποιες φορές τσακωνόμασταν με τους Ιρανοί συμμαθητές μας, οι οποίοι μας έλεγαν: «Γιατί δεν πας πίσω στη χώρα σου, Αφγανέ;»

Βάζαμε τα κλάματα, τρέχαμε στην αγκαλιά της μητέρας μας και τη ρωτούσαμε «Γιατί είμαστε εδώ; Δεν έχουμε πατρίδα να πάμε;». Και η μητέρα μου συνήθιζε να απαντάει, με μάτια γεμάτα δάκρυα, αλλά εμείς δεν μπορούσαμε να καταλάβουμε.

Όταν μεγάλωσαμε, η μητέρα μου μας έδωσε μια συμβουλή: «Δέξου τα καλά λόγια από τους φίλους σου με όλη σου την καρδιά και μη δίνεις σημασία στα κακά λόγια ή στους χλευασμούς, και συγχώρεσέ τους». Όσο περνούσε ο καιρός, μας έμαθε ότι στο Ιράν ήμασταν επισκέπτες και μάλιστα ανεπιθύμητοι. Οι Αφγανοί πρόσφυγες στο Ιράν δεν επιτρεπόταν να αγοράσουν σπίτι ή αυτοκίνητο. Για τους Αφγανούς δεν ήταν καν δυνατό να αγοράσουν μία φτηνή κάρτα SIM στο όνομά τους. Έπρεπε να ζητήσουμε από κάποιον γνωστό μας Ιρανό να αγοράσει την κάρτα για μας και τις περισσότερες φορές αρνιόταν, γιατί αυτό που οι Ιρανοί είχαν διδαχτεί ήταν να μην υποστηρίζουν τους Αφγανούς φίλους τους.

Οι Αφγανοί συνήθιζαν να κάνουν τις πιο βαριές δουλειές στο Ιράν, αλλά όλα τα Μέσα κατηγορούσαν τους Αφγανούς για το ποσοστό ανεργίας στο Ιράν. Κατηγορούσαν τους Αφγανούς πρόσφυγες για οποιοδήποτε κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα της χώρας.

Θα χρειάζοσταν ένα κουφού αυτί για να μην

ακούσεις τις κατηγορίες και τους χλευασμούς, θα χρειάζοσταν ένα άφωνα στόμα και τυφλά μάτια για να μην δεις όλες τις διακρίσεις.

Ως Αφγανός πρόσφυγας στο Ιράν έπρεπε να πληρώνεις όλα τα έξοδα μόνος σου αν αρρώσταιες. Αν χρειαζόταν να πας στο νοσοκομείο, για να σε δεχτούν έπρεπε να πληρώσεις, και αν δεν είχες καθόλου χρήματα, θα προτιμούσες να πεθάνεις εκεί. Ακόμη κι αν είχες ζήσει για χρόνια στο Ιράν, κάθε χρόνο έπρεπε να πληρώσεις για να ανανεώσεις τα χαρτιά σου και αν δεν μπορούσες να πληρώσεις, κινδύνευες να σε απελάσουν στο Αφγανιστάν, ανεξάρτητα από το πόσο καιρό έμενες στο Ιράν. Όλα αυτά τα προβλήματα πήραν μακριά τη γαλήνη από τη ζωή μας.

Είχα την ατυχία να είμαι πρόσφυγας όλη μου τη ζωή, στο Ιράν. Είχα την ατυχία να μου συμπεριφέρονται σαν να μην έχω ταυτότητα, είχα την ατυχία να μου φέρονται πάντα λες και ήμουν εξωγήινος. Δεν ξέρω για πόσο ακόμα θα είμαστε πρόσφυγες. Η ζωή ενός πρόσφυγα είναι γεμάτη πόνο, και για χρόνια αυτή είναι η μόνη ζωή που έχουμε ζήσει. Μοιάζει σαν κληρονομιά, που πήγε από τον παππού μου στον πατέρα μου και από τον πατέρα μου σε μένα και δεν ξέρω πόσες γενιές ακόμα θα περνάνε αυτό το βασανιστήριο. Το να ζεις σαν πρόσφυγας είναι σαν να γκρεμίζεις ένα κτίριο και να το κτίζεις πάλι, ξανά και ξανά, και κάποιοι πρόσφυγες έχουν κτίσει και γκρεμίσει πολλές φορές.

Παρ' όλα αυτά, δεν έφυγα από το Ιράν με άδεια χέρια. Πήρα μαζί μου πολλά πράγματα. Πήρα μαζί μου τις άσπρες τριχές της μητέρας μου, τα αδύναμα μάτια του πατέρα μου και την τσακισμένη περπφάνια του αδερφού μου. Τώρα που είμαι στην Ευρώπη, έπειτα από πολλές φρικτές δοκιμασίες, αντιμετώπιζω έναν άλλο χωρισμό. Η χώρα μου είναι τυλιγμένη στις φλόγες του πολέμου, της προκατάληψης, της δικαιοσύνης και της αναταραχής τα τελευταία σαράντα χρόνια. Τα παιδιά της χώρας μου κλπκν ζωντανά. Οι μητέρες της χώρας μου πενθούν το θάνατο των παιδιών τους. Οι μαμπάδες της χώρας μου πάλεψαν με τον εκθρό και είναι και αυτοί νεκροί. Οι νέοι άνθρωποι της χώρας μου έφυγαν μακριά με τις μητέρες τους, τους μικρούς τους αδελφούς και τις αδελφές για να σώσουν τη ζωή τους. Οι μητέρες μας άφησαν τα γεμάτα αναμνήσεις οπτικά τους. Ονειρεύτηκαν να πάνε σε έναν τόπο όπου οι άνθρωποι θα σέβονταν τα ανθρώπινα δικαιώματα, κάπου που δεν θα υπήρχαν διακρίσεις, όμως δεν ήξεραν ότι, ακόμα και εδώ στην Ελλάδα, οι Αφγανοί δεν υποστηρίζονται σαν μέρος της ανθρώπινης κοινότητας. Για τις ευρωπαϊκές αρχές, μόνο οι Σύριοι πρόσφυγες είναι πρώτης τάξης άνθρωποι. Όπως κι εμείς έτσι και αυτοί έφυγαν από τη χώρα τους εξαιτίας του πολέμου, γι' αυτό αναρωτιέμαι αν ο πόλεμος έχει διαφορετικό πρόσωπο σε κάθε χώρα. Πιστεύω πως ο πόλεμος παντού πόλεμος είναι.

Περάσαμε από πολλούς κινδύνους και ρισκάρουμε τη ζωή μας για να φτάσουμε σε μια χώρα στην οποία περιμέναμε να μας αντιμετωπίσουν με ανθρωπιά τόσο η κυβέρνηση όσο και η κοινωνία. Είχαμε ακούσει πολλά για την αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αλλά μας συμπεριφέρθηκαν τελείως διαφορετικά. Συνειδητοποιήσαμε ότι ακόμα και για την Ευρώπη είμαστε δεύτερης τάξης άνθρωποι. Και επιπλέον από τη στιγμή που δεν είμαστε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε τα δικαιώματά μας.

Δεν έχω τη δύναμη να δώσω όνομα σε όλο αυτό και να γράψω άλλο...

Λίγα λόγια για μένα

ΕΙΜΑΙ Η ΜΑΧΝΤΙΕ. Η μοίρα το ήθελε να γεννηθώ στο Ιράν και να πάω εκεί σχολείο, αλλά είμαι Αφγανή. Ξεκίνησα να γράφω μικρές ιστορίες όταν ήμουν έφηβη. Ήρθα στην Ελλάδα ως πρόσφυγας πριν από ένα χρόνο. Δεν ήξερα ότι θα μπορούσα να ακολουθήσω τα όνειρά μου στο κέντρο φιλοξενίας προσφύγων εδώ στην Ελλάδα. Παρ' όλα τα προβλήματα που έχω αντιμετωπίσει μέχρι τώρα, είμαι ευτυχισμένη που έχω την ευκαιρία να μεγαλώσω εδώ, στην Ελλάδα. Ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα που έμαθα, είναι ότι αν θες να συνεχίσεις και να αφήσεις το παρελθόν πίσω, δε μπορεί να σε σταματήσει τίποτα. Σπουδάζω ΜΜΕ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο ως παρατηρήτρια για την ώρα.